

Återkoppling från utbildningsutskottet på arbetet med prioriterade frågor för utbildningen 2017

Vid utbildningsutskottets möte den 20 september 2017 tog utskottet upp arbetet med de prioriterade frågorna för utbildningen och planering inför storträffen 16 november 2017. En UU-arbetsgrupp bildades, som fick i uppdrag att bereda återkoppling på detta arbete. Arbetsgruppen har bestått av Anne Håkansson ICT, Maria Håkansson ABE, Elisabet Lövkvist THS och Viggo Kann CSC/ECE (sammankallande). Utbildningsutskottet diskuterade arbetsgruppens förslag till återkoppling den 25 oktober 2017 och gav arbetsgruppen i uppdrag att komplettera återkopplingen på några punkter. Efter komplettering har återkopplingen skickats till utbildningsutskottets ledamöter för en sista remiss.

Allmän återkoppling på arbetet med de prioriterade frågorna

Grupperna har gjort ett mycket värdefullt arbete. Utbildningsutskottet önskar att arbetet med kollegiala skolöverskridande grupper ska fortsätta. Det är ett utmärkt sätt att fånga upp viktiga frågor och exempel i verksamheten som annars riskerar att missas. Vilka frågor som ska arbetas med kan variera mellan åren, och grupperna kan ombildas utifrån frågeställningar och intresse.

Vi stöder förslagen till att skapa nya grupper för två prioriterade frågor:

- internationalisering i utbildningen - vad fokus ska vara för denna grupp kan diskuteras på storträffen 16 november,
- schema, lokaler och planering - identifiera konflikter mellan pedagogik och schema, KTH-kalendern, tillgängliga lokaler mm och ge förslag på lösningar

Vi föreslår också att:

- ett omtag görs på den prioriterade frågan om hur vi frigör tid, som är viktig för lärarna,
- digitalisering blir en ny prioriterad fråga för en framtida grupp.

Utbildning på forskarnivå bör också inkluderas i de prioriterade frågorna.

Återkoppling på förslag till åtgärder, per prioriterad fråga

Vissa av förslagen från grupperna har redan arbetats in i verksamheten eller håller på att utredas och/eller kan arbetas in i KTH:s riktlinjer och anvisningar. Många förslag är det dock inte lämpligt att utforma som riktlinjer eller anvisningar men behöver ändå hanteras på lämpligt sätt.

Studentperspektivet

- *Utbilda studenterna som ska representera (enligt samma modell som för de som ansvarar för mottagningen)*

Detta är viktigt. Utbildningen behöver ta upp både THS-perspektivet (representativitet) och verksamhetsperspektivet (vad kan diskuteras och vilka beslut tas på den aktuella nivån). Utred vilka studentfrågor som är viktiga för vilken nivå och vem som bör ansvara för utbildningen på olika nivåer.

- *Se till att det alltid finns en punkt "Studenterna har ordet" på dagordningen*

Detta finns redan implementerat vid vissa skolor och för vissa möten, men inte alltid. Det är eftersträvaransvärt att ha denna punkt på dagordningen, och en översyn vid skolorna behöver göras. .

- *ProSam-kurser eller motsvarande som ser till att alla studenter har insikt i hur programmen fungerar och vad studenter kan påverka*
Detta är viktigt och goda exempel bör tas fram.
- *S-LEQ med tydliga representanter där kursen diskuteras som sedan lämnar en rapport*
Resultatet av förändring i kursvärderingen ska enligt den nya anvisningen om kursvärdering och kursanalys (26 september 2017) diskuteras med studeranderepresentanter vid ett protokollfört möte. Ett reguljärt S-LEQ-möte är inte obligatoriskt men kan också genomföras.
- *Kursplaner ska granskas av studenter innan de fastläggs (via remiss eller på annat sätt)*
En arbetsgrupp arbetar med att ta fram en ny process för inrättande av kurs, och i den ingår att kursplaner ska granskas på skolnivå av en särskild granskningskommitté. Att det vore önskvärt med studeranderepresentation i granskningskommittén är framfört till arbetsgruppen.

Övriga önskemål på gruppens fortsatta arbete

Utred hur studentinflytandet ser ut idag på avdelnings-/institutionsnivån och kom med förslag på hur den skulle kunna förbättras.

Hur engageras lämpligen studentrepresentanter på masterprogram?

Hur kan lärarnas kunskaper om studentinflytande förbättras?

Gruppen efterfrågar en representant för KTH-ledningen. Någon ledamot av utbildningsutskottet bör gå med i gruppen.

JML-perspektivet

- *Obligatorisk JML-fråga i kursenkäter*
Bra punkt, men frågan behöver se olika ut i olika kurser. Kan gruppen ta fram några förslag på tänkbara JML-frågor som skulle kunna användas i kursenkäter?
- *Lärarna tar alltid upp detta i kursanalysen och med studenterna vid länkmöten*
Detta skulle kunna bli resultat av det pågående jämställdhetsintegreringsarbetet (JIKTH). JML-samordnare som ska arbeta med utbildning finns nu på plats på UF.
- *HP-kurser i praktisk jämställdhet och mångfald samt i normkritisk pedagogik*
Vi anser att det är önskvärt att en HP-kurs införs inom detta område, men vi tror att samma kurs bör ta upp såväl praktisk jämställdhet, mångfald som normkritisk pedagogik. Bör även fortsatt/stärkt vara integrerade delar i andra kurser som exempelvis handledarutbildningen. Detta ingår också i JIKTH.

Övriga önskemål på gruppens fortsatta arbete

Identifiera vad som är svårt. Identifiera vad som bör ingå i HP-kurser.

Gruppledaren har meddelat att hon önskar att gruppen utökas. Gruppen bör kunna göra en viktig insats på KTH om arbetet länkas till jämställdhetsintegreringsarbetet.

Forskning och utbildning

- *Gör kartläggning (t ex enkät till studierektorer) av former för forskningsanknytning både på grundnivå och avancerad nivå för att kunna visa goda exempel*
Det vore värdefullt med en kartläggning, men det är väl ambitiöst med en total kartläggning. Det är mer realistiskt att ta fram ett antal goda exempel och identifiera brister. Skulle gruppen kunna göra en sådan kartläggning? Studierektornätverket som håller på att bildas är en väg att nå studierektorerna. PA och GA bör också tillfrågas (genom PA-nätverket och GA-gruppen). Kanske bör en (annan) enkät skickas till FA och forskarutbildnings-PA?

Högskolepedagogisk vidareutbildning

- *Ta beslut om ett pedagogiskt program som sätter ambitionsnivån och ger de pedagogiska ramarna för undervisningen och hela utbildningen.*
Fakultetsrådet diskuterade 2016-10-05 det då framtagna förslaget till pedagogiskt program: *“Fakultetsrådet beslutar att inte anta föreslaget pedagogiska program. Idéer och rekommendationer från programmet kommer istället arbetas in som en del av den interna kvalitetsprocessen. Fakultetsrådet uppskattar det värdefulla arbete som har lagts ned för att ta fram ett underlag för det pedagogiska utvecklingsarbetet på KTH, speciellt vad gäller framgångsfaktorer och goda exempel. Vidare ger fakultetsrådet prodekanus i uppdrag att återkomma med rapport om hur idéer och rekommendationer från det pedagogiska programmet inarbetats i kvalitetsprocessen.”*
Arbetet med att arbeta in pedagogiska programmet i kvalitetsprocessen pågår och är inte avrapporterat än. Beslut om KTH:s kvalitetssäkringssystem för utbildningen kommer att fattas i december 2017.

Relaterat är också vilka förväntningar KTH har på generella färdigheter och medvetenhet om till exempel krav på studentinflytande, studenternas kommande arbetsliv och programmets syfte och innehåll. Kan gruppen försöka formulera dessa förväntningar? Inspiration kan fås från SUHF:s rekommenderade mål för behörighetsgivande högskolepedagogisk utbildning.

- *Inför krav på högskolepedagogisk utbildning för doktorander som undervisar.*
Utbildningsutskottet stöder att ett krav på högskolepedagogisk utbildning för anställda doktorander införs i lämpligt styrdokument.
- *Överväg att införa krav på utbildning i examinatorskap för examinatorer av kurser och exjobb.*
Utbildningsutskottet uttalade redan i november 2013 och 2014 att en kurs i examinatorskap borde vara krav för alla examinatorer. En webbaserad 1,5 hp-kurs (LH221V) finns nu. Uppdatering av styrdokumentet om examinator pågår. Obligatorisk utbildning av examinatorer ska införas, och utbildningen ska ta upp både myndighetsutövningens juridiska aspekter och det pedagogiska perspektivet. En konsekvensanalys behöver göras av vad en obligatorisk kurs skulle kunna ha för positiva och negativa konsekvenser, t ex risken att examinatorer väljer att inte läsa kursen och därför ej kan bemannas på sådana uppgifter. En sådan analys skulle gruppen kunna bidra med. Behöver vidare utredas vad den obligatoriska utbildningen för examinatorer ska innehålla, balansen mellan juridik och pedagogik eller om mer än en kurs, vilket gruppen kan bidra till.
- *Inrätta en pedagogisk akademi som särskilt meriterade lärare kan söka till.*
Fakultetsrådet beslutade 2017-08-30 att dekanus och prodekanus ska ta fram ett förslag om hur KTH ska arbeta vidare med att införa en pedagogisk meritering. Det är också inskrivet i KTH:s nya utvecklingsplan. Ett seminarium om pedagogisk meritering i Sverige med Katarina Winka, Umeå universitet, hölls 20 september 2017, där både dekanus och prodekanus var närvarande. Frågan är alltså i högsta grad levande.

Programkonferenser

- *Alla ingenjörsprogram, arkitektprogram, lärarprogram och kandidatprogram på KTH bör hålla regelbundna programkonferenser.*
Detta vore mycket värdefullt. För att det inte ska bli för betungande för lärarna bör dock konferenser inte hållas för ofta och det ska inte utkrävas att alla lärare ska vara med varje gång (exempelvis undervisar vissa lärare på många program och skulle då

behöva delta på många programkonferenser). Olika år kan man rikta sig till olika grupper av lärare inom programmet.

- *Programmets lärare ska förväntas delta i programkonferensen.*
Detta är en lämplig förväntan, men en regel om obligatoriskt deltagande i programkonferenser är olämpligt att införa. Se ovan för ytterligare kommentar.
- *En checklista över vad PA ska tänka på vid planering av en programkonferens bör tas fram.*
En checklista vore mycket bra. Kan gruppen ta fram en sådan som sedan kan publiceras på PA-nätverkets gruppwebb?
- *Goda exempel på genomförda programkonferenser bör samlas.*
En stor kartläggning behöver inte göras, men ett par tre goda exempel skulle kunna vara inspirerande för en PA som inte tidigare arrangerat eller varit med på så många programkonferenser. Kan gruppen ta fram ett par exempel?

Kvalitet & omvärlden, måluppfyllelse, mekanismer för återkoppling

- *Dessa tre grupper bör slås samman eftersom områdena överlappar. Arbetet behöver samordnas med kvalitetsarbetet.*
Vi anser att grupperna bör slås samman och bilda två nya grupper, en som arbetar med modeller för omvärldsanalys och en som arbetar med kvalitet och måluppfyllelse. Den andra gruppens arbete bör samordnas med KTH:s arbete att ta fram ett kvalitetssystem.
- *För att arbetet ska bli fokuserat och mer konstruktivt krävs tydligare ramar; t.ex. ett uppdrag att arbeta fram en mall för hur examensmål ska följas upp per program*
Storträffen skulle kunna diskutera vilka frågor inom måluppfyllelse som är viktiga att få svar på och som gruppen skulle kunna arbeta med. Arbetet behöver samordnas med den pågående översynen av kvalitetsprocessen vid KTH, så att inte parallella riktlinjer tas fram.

Övriga önskemål på gruppens fortsatta arbete

Omvärldsanalysgruppen bör ta fram lämpliga modeller för hur omvärldsanalys kan göras, nationellt och internationellt, som kan göra det enklare för den som skulle behöva göra en omvärldsanalys men som inte vet var man börjar med arbetet.

Vi rekommenderar att alla prioarbetsgrupper gör omvärldsanalys.

Förtydliganden som efterfrågats, per prioriterad fråga

Forskning och utbildning

- *Vilken förändring vad gäller kopplingen mellan forskning och utbildning efterfrågas? Vill vi ha mer koppling mellan forskning och utbildning på KTH?*
Inte nödvändigtvis, generellt sett, men det måste vara tydligt hur. I vissa kurser och program är kopplingen fullt tillräcklig, medan i andra är den för svag. I andra mindre relevant att förändra. Många kurser behöver inte förändras. Arbetsgruppen skulle kunna ta fram förslag hur detta skulle kunna beaktas utifrån ett programperspektiv. Fakultetsrådet diskuterade en rapport om kopplingen mellan forskning och utbildning 2016-05-17 och lämnade över rapportens rekommendationer till bland annat utbildningsutskottet för vidare hantering.
- *Vill vi att kopplingen ska gå åt båda håll, dvs vill vi att forskningen ska påverka utbildningen (t ex genom att aktiv pågående forskning får mer plats i undervisningen) respektive att utbildningen ska påverka forskningen (t ex genom att studenter i undervisningen medverkar i forskningsprojekt)?*
En önskvärd nivå av koppling i båda riktningarna bör definieras. Det kan vara riskabelt att införa krav på att studenter ska utföra arbete i forskningsprojekt.

- *Gäller det alla nivåer?*
Ja, men kopplingen kan se olika ut på olika nivåer.
- *Gäller det alla kurser?*
Nej. Alla kurser behöver inte ha uttalad koppling till forskning. Däremot ska alla kurser bygga på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, både vad gäller ämnesinnehållet och pedagogiken.

Arbetslivets perspektiv

- *Vilken förändring efterfrågas? Vill vi ha mer arbetslivsanknytning på KTH?*
Förändring behöver inte ske generellt. I vissa kurser och program är arbetslivsanknytningen fullt tillräcklig, medan i andra är den för svag. Många kurser behöver inte förändras. En önskvärd nivå av arbetslivsanknytning bör definieras på programnivå. Arbetsgruppen skulle kunna ta fram exempel på olika nivåer.
- *Ska det finnas i alla kurser?*
Nej, det är olika lämpligt i olika kurser.
- *Ska alla lärare kunna införa perspektiv från arbetslivet?*
Alla lärare ska ha kunskap om programperspektivet och därför ha medvetenhet om studenternas kommande arbetsliv. KTH:s nya utvecklingsplan säger "Kompetensutveckling för lärare betyder också ämnesfördjupning och relevant arbetslivskontakt".

Vidare arbete med de prioriterade frågorna

De prioriterade frågorna bör alltid tas upp vid de regelbundet återkommande storträffarna i slutet av varje termin. Inbjudan till storträffarna bör i fortsättningen även skickas till studierektorerna.

Nya prioriterade frågor ska kunna väckas vid storträffarna. Detta bör utgöra en stående punkt vid dessa storträffar, liksom bildande av nya grupper, ombildning av grupper och avslutande av grupper som har färdigbehandlat sin prioriterade fråga.

Vid storträffen bör den som vill kunna anmäla sig för deltagande i en eller flera grupper.

Utbildningsutskottets ledamöter bör delta i storträffarna och i gruppernas arbete. Vid storträffarna bör också diskuteras vilka specifika frågor som är viktiga att ta upp i de olika gruppernas arbete.

Utbildningsutskottet kommer att ge återkoppling på gruppernas rapporter årligen. Vissa grupper kan bli inbjudna till utbildningsutskottets möten för fördjupade diskussioner.

Utbildningsutskottets återkoppling skickas till ledarna för priogrupperna inför storträffen 16 november 2017 och presenteras vid storträffen av prodekanus. Återkopplingen publiceras också på storträffarnas gruppwebb.

Grupperna bör arbeta vidare och lämna en ny rapport vid nästa storträff 31 maj 2018.